

Sanktuaria

26 kwietnia 2015 r.

*Wnikaj w siebie i w nauczanie; trwaj w tym.
To bowiem czyniąc, zbarwisz siebie i tych,
którzy ciebie słuchają. (Tym. 4,16)*

Warto
przeczytać

03

Najsłynniejsi
pielgrzymi

04

Sanktuarium
w Kałkowie-Godowie

05

Skarby
Świętej Lipki

06

Święty
Gietrzwałd

07

Sanktuarium
w Krośnie

08

Odkryj Stoczek
Klasztorny

10

Sanktuarium
w Radomyślu

11

Rady
dla pielgrzymów

12

Biblioteka
pielgrzyma

14

Sanktuaria
na świecie

16

Jan Paweł II
o pielgrzymowaniu

Pielgrzymka to akt modlitwy

Każda pielgrzymka, niezależnie od tego, czy jest zbiorowa lub indywidualna, jawi się jako fenomen o charakterze sakralnym. Ma ona na celu oddanie czci Bogu oraz wybłaganie łask w życiu doczesnym i przyszłym dla siebie i innych. Jest znakiem szczególnej obecności Boga, znakiem modlitwy, pokuty i wspólnoty. Samo nawiedzenie miejsca świętego, jego zwiedzanie, nie jest jeszcze pielgrzymką. Możemy to nazwać jedynie turystyką religijną. Pielgrzymka właściwie rozumiana wymaga ofiarowania się, intencji oraz wykonywania czynności kultowych w drodze i w sanktuarium — celu dotarcia. Pielgrzymka to akt modlitwy. W historii kultu religijnego wyróżnia się pielgrzymki wotywnie, stanowe, zawodowe, brackie, narodowe i specjalne. Najdłuższą tradycję mają pielgrzymki wotywnie. Pielgrzymki stanowe tworzą członkowie danej grupy wiekowej lub społecznej; pielgrzymki

brackie — członkowie bractw i ruchów religijnych. Pielgrzymki zawodowe (dawniej cechowe) znane były już w średniowieczu. Rozwinęły się w drugiej połowie XIX w., a w okresie międzywojennym i po 1945 r. stały się bardzo liczne i okazałe, zwłaszcza do Częstochowy. Pielgrzymki narodowe z przedstawicielami władz państwa i hierarchii Kościoła, w intencji pomyślności państwa, jako cel miały najczęściej Jasną Górę i Ostrą Bramę. W okresie zaborów odbywały się pielgrzymki o charakterze narodowym z okazji święcenia rocznic zwycięstw oręża polskiego.

Pątnictwo, niegdyś wyłącznie pieśze, uległo intensyfikacji z chwilą powstania i rozwoju nowych form transportu. Dotychczas miało ono charakter wybitnie sezonowy, odbywając się późną wiosną i latem — przerwa w pracach polowych. Kombinowane pielg-

rymki autokarowo-samolotowe umożliwiły też nawiedzanie sanktuariów międzynarodowych. Rozwój komunikacji wprowadził też do pątnictwa pielgrzymki tzw. sporadyczne, czyli niezwiązane z danym świętem, odpustem czy rocznicą obchodzoną w sanktuarium. Pielgrzymki takie stanowią obecnie jeden z głównych składników całości pątnictwa.

Ze względu na organizację i sposób odbywania pielgrzymek, można je podzielić na uroczyste, zwyczajne, prywatne i indywidualne. Dziś coraz częściej preferuje się pielgrzymki rodzinne lub w bardzo małych grupach. Nie mają one przewodnika, a program pobytu w sanktuarium normują sami uczestnicy. Taki charakter tych pielgrzymek skłania do zakwalifikowania ich do kategorii turystyki religijnej, która staje się coraz częściej akceptowalna przez Polaków. **Opr. ks. Michał Tunkiewicz**

Najświętniejsi pielgrzymi

Królowie, poeci, artyści. Wszyscy oni z pielgrzymowania czerpali siłę i inspirację. Jednak największym znanym pielgrzymem był Jan Paweł II.

KRÓLOWIE SZLAKIEM ŚW. JAKUBA

Compostella była szlakiem, który cieszył się szczególnym zainteresowaniem władców. Znanymi pątnikami byli Jerzy i Stanisław Radziwiłłowie, którzy przybyli do grobu apostoła dwieście lat po pierwszej zarejestrowanej grupie, czyli w połowie XVI wieku. Podróż, która miała po części również polityczne znaczenie, odbył najświętniejszy polski pielgrzym, ojciec króla Jana III — Jakub Sobieski. W czasie swojej wielkiej podróży po Europie dotarł do Santiago w 1611 roku. Z jego pobytu zachowały się zapiski, w których zachwycił się katedrą, bogactwem diecezji, pochwalił również m.in. szpital dla pątników. Pamiętniki z podróży opublikowano dwa wieki później w Poznaniu i zatytułowano je „Peregrynacja po Europie”.

PODRÓŻE APOSTOLSKIE JANA PAWŁA II

W całej historii Kościoła nie było tak często pielgrzymującego papieża. Jan Paweł II odbył 104 zagraniczne pielgrzymki oraz około 145 podróży na terenie Włoch. Jako biskup Rzymu odwiedził ponad 300 rzymskich parafii. Podczas podróży zagranicznych Jan Paweł II odwiedził 130 krajów i około 900 miejscowości. Niektóre kraje odwiedził kilkakrotnie, m.in. Polskę, Francję, Stany Zjednoczone, Meksyk, Hiszpanię czy Portugalię. Łączna długość pielgrzymkowych dróg Jana Pawła II wynosi około 1 mln. 700 tysięcy kilometrów. Długość ta odpowiada trzykrotnej odległości między Ziemią a Księżycem! Pielgrzymując, spędził prawie dwa lata. Pierwszą zagraniczną pielgrzymką Jana Pawła II była podróż na Dominikanę, do Meksyku i na Bahamy w styczniu 1979 roku. Ostatnią — do Lourdes 15-16 sierpnia 2004 roku. Wszystkie swoje pielgrzymki rozpoczynał od słów „Przybywam jako Papież — Pielgrzym”.

ZIEMIA ŚWIĘTA CELEM PIELGRZYMEK

Ważny podtekst polityczno-międzynarodowy miała pielgrzymka papieża Pawła VI do Ziemi Świętej. Stolica Apostolska nie utrzymywała wówczas stosunków dyplomatycznych z Izraelem, a Jerozolima była podzielona między Izrael i Jordanię. Kiedy orszak papieski znalazł się nad Jordanem, papież zszedł powoli nad brzeg i zanurzył w niej ręce jak św. Jan Chrzciciel prawie 2000 lat wcześniej. Paweł VI zapisał się na kartach historii jako pierwszy papież, który pielgrzymował do Ziemi Świętej. Ta podróż zapoczątkowała kontakty katolicko-prawosławne i dialog pomiędzy przedstawicielami. To on zapoczątkował erę intensywnych pielgrzymek. W latach 1964-1970 odbył dziewięć podróży do 20 państw.

OTTON III — BOSO DO GNIEZNA

Do grobu z relikwiami męczennika św. Wojciecha pielgrzymował niemiecki cesarz Otton III. W dodatku dotarł tam boso. Historycy podkreślają, że był nietypowym władcą. Ogromną wagę przywiązywał do ascezy, pokuty czy refleksji religijnej. Tego rodzaju pielgrzymki były popularne wśród władców i biskupów żyjących w X-XI wieku. Charakterystyczna była epoka dynastii ottońskiej, gdzie pokutne gesty władców były dobrze widziane. Poddani oczekiwali od cesarza właśnie ascezy i pokuty. Otton III nawiązywał do tradycji cesarstwa późnoantycznego i karolińskiego, a także bliższej, bo wzorował się na zachowaniu swojego dziada Ottona I. Podróż do Gniezna i uczestnictwo w tej najważniejszej uroczystości, jaką było złożenie ciała św. Wojciecha w ołtarzu, było symbolicznym zwieńczeniem koncepcji politycznych Ottona III. Św. Wojciech jawi się jako patron jego przedsięwzięcia polityczno-religijnego.

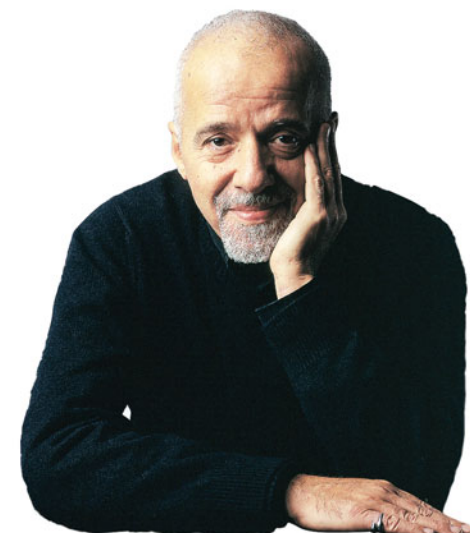

DANTE ALIGHIERI

Jednym ze słynnych pielgrzymów był Dante Alighieri. W historii zachował się ślad po jego pielgrzymce do Santiago de Compostela. Najstarszym szlakiem jest Camino Primitivo, czyli Droga Pierwotna, której długość wynosi około 320 kilometrów. Rozpoczyna się od Villaviciosa na wybrzeżu, biegnie przez Oviedo, a kilkadziesiąt kilometrów przed Santiago łączy się z Camino Frances. Są na nim zabytki architektury, np. katedra w Oviedo czy mury z czasów rzymskich w Lugo. W górach do dziś można znaleźć ruiny dawnych schronisk dla pielgrzymów. Dante przeszedł pewnie właśnie tym odcinkiem. Dante Alighieri podzielił pątników na trzy kategorie: palmieri zmierzających do Grobu Świętego, romei udających się do grobów apostołów oraz peregrini wędrujących do grobu św. Jakuba Większego. Dante prawdziwymi pielgrzymami nazywał tych idących do Santiago.

PAULO COELHO

Punktem przełomowym w życiu pisarza była podróż po Europie. Spotkał mężczyznę, który przekonywał go, że ma wrócić do katolicyzmu. Od tego momentu zaczął zgłębiać symbolikę chrześcijaństwa. I wtedy właśnie odbył pielgrzymkę średniowiecznym szlakiem do Santiago de Compostella. W 1987 roku, rok po wyprawie śladami św. Jakuba, Paulo napisał swoją słynną książkę — „Pielgrzym”. Opisał w niej doświadczenia z tej wyprawy oraz to, że w życiu nawet zwykli ludzie mogą być świadkami objawień.

To jedno z młodszych polskich Sanktuariów Matki Bożej w Polsce i zarazem jedno z najpiękniejszych. Poznajcie Sanktuarium Matki Bożej, Bolesnej Królowej Polski, Pani Ziemi Świętokrzyskiej w Kałkowie-Godowie koło Starachowic.

Sanktuarium **Matki Bożej, Bolesnej Królowej Polski, Pani Ziemi Świętokrzyskiej**

Sanktuarium powstało w latach 70.- 80. Subiegiego stulecia. Zachęca swoją młodością oraz różnorodnością dzieł krzewiących miłość do Boga, Ojczyzny i człowieka w pierwszeństwie biednego, cierpiącego, niepełnosprawnego. Twórcą

i budowniczym tego cudownego miejsca jest Ks. Infułat Czesław Wala — człowiek o wielkim sercu. Obecność Bolesnej Królowej Polski tulącej do piersi Orła Białego z wezwaniem „udziel pokoju dniom naszym” zaprasza każdego pielgrzyma

szukającego pokoju w sercu, w rodzinie, społeczeństwie i na świecie. Aktu koronacji obrazu Matki Bożej koroną poświęconą przez Papieża Benedykta XVI dokonał 15 września 2007 roku Prymas Polski kard. Józef Glemp.

Monumentalna stacja Drogi Krzyżowej

Na uwagę zasługuje również monumentalna, 33-metrowa XII stacja Drogi Krzyżowej — Golgota. Zbudowano ją z rodzimego czerwonego piaskowca. Kryje w sobie kilkadziesiąt oratoriów poświęconych Polakom, którzy oddali życie za wiarę, prawdę i Ojczyznę — od czasów powstania styczniowego po okres komunizmu, oraz upamiętniających tragiczne wydarzenia z najnowszej historii Polski. Miejsca modlitwy i pamięci są nie tylko świadectwem martyrologii, ale także dumy, godności, niezłomności ducha narodu są drogowym wskazaniem dla kolejnych pokoleń. Z Golgoty w obrazie panoramicznym widzimy kaplicę św. Maksymiliana Kolbe, Oratorium Wdzięczności za dar życia, Domy Pielgrzyma, Wioskę Dzieci Niepełnosprawnych z Warsztatami Terapii Zajęciowej, Hospicjum, Kaplicę Św. O. Pio, Ośrodek Rehabilitacyjny z Zakładem Aktywności Zawodowej, Dom Ludzi Starszych, Eremy — Ośrodek Rekolekcyjno Wypoczynkowy, Muzeum „Ślady Przeszłości”. Dla dzieci dodatkową atrakcją jest mini zoo.

Więcej o sanktuarium znajdziecie na stronie internetowej: kalkow.com.pl i pod numerem telefonu 41/ 2721888

Miejsca modlitwy tonące w zieleni

Trudno wyliczyć wszystkie budowle, pomniki, figury i dzieła miłosierdzia tworzące całość Sanktuarium. W tym świętym miejscu zawsze panuje cisza i sprzyjający modlitwie nastrój. Miejsca modlitwy i pamięci toną w zieleni bujnej świętokrzyskiej przyrody. A wszystko mieści się na około siedmiu hektarach ziemi. Spośród ogromnej liczby obiektów o charakterze sakralnym bądź patriotycznym znajdujących się na terenie kałkowskiego sanktuarium na szczególną uwagę zasługuje „Panorama Męki Pańskiej” — udźwiękowione widowisko przedstawiające ostatnie dni z życia Chrystusa oraz „Panorama Świętokrzyska” — szopka historyczna przedstawiająca w skrócie dzieje tej ziemi i powstanie Sanktuarium.

R E K L A M A

379150XP0/A

www.hoteltaurus.pl

★★
Hotel Taurus
Święta Lipka

Hotel Taurus★★

11-440 Reszel, Święta Lipka 16

tel./fax +48 89 755 37 37

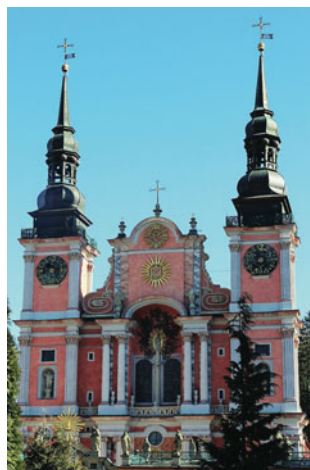
tel. +48 89 753 12 09

e-mail: rezerwacja@hoteltaurus.pl

pokoje

okolice

hotel

Sanktuarium Maryjne w Świętej Lipce

Początki Sanktuarium Maryjnego w Świętej Lipce sięgają XIV wieku — informacje o nim mamy jedynie z opowiadań ludowych, przekazywanych ustnie z pokolenia na pokolenie. Sanktuarium wzięło swoją nazwę od rozłożystej lipy, która rosła tu przed wiekami. W pierwszych latach chrześcijaństwa na tych ziemiach pojawiła się na niej figurka Matki Boskiej z Dzieciątkiem.

Już w średniowieczu ustalił się zwyczaj organizowania pielgrzymek do Świętej Lipki. Aby uzyskać odpust lub w nadziei na uzdrowienie, przybywali tu pielgrzymi nie tylko z Warmii i Prus, ale i z odległego Mazowsza. Pierwszą kaplicę na tym miejscu wybudowano najpóźniej w 1482 r. Nawet ostatni wielki mistrz krzyżacki Albrecht von Hohenzollern w 1519 roku przybył tu pieszo i boso z dalekiego Królewca. Niestety, po przejściu na luteranizm kazał ją zburzyć.

Kolejną kaplicę wybudowano tu w 1619 r. W 1631 roku Święta Lipka przeszła w ręce jezuitów. Od tej pory rozpoczął się rozkwit sanktuarium. W 1693 roku konsekrowany został kościół z cudownym obrazem Matki Bożej, który nie był jednak w stanie pomieścić tłumów wiernych. Wybudowano więc krużganek z kaplicami narożnymi. Kilkadziesiąt lat trwało wyposażanie świątyni, które przedstawia się imponująco: ołtarz główny i ołtarze boczne, kunsztownie wyko-

nane tabernakulum, organy, freski w kościele i w krużgankach, ręcznie kuta brama, rzeźby w kamieniu i w drewnie oraz dzieła artystycznego kowalstwa i ślusarstwa. Nic więc dziwnego, że Święta Lipka jest nazywana Perłą Baroku.

To obiekt o niezwykłej wartości zabytkowej, zaliczany do najwspanialszych okazów późnego baroku w Polsce.

Po kasacie zakonu i ponownym powołaniu go do istnienia jezuita wrócili

do Świętej Lipki w 1932 roku. Przybyły im nowe zajęcia: oprowadzanie pielgrzymów i turystów, objaśnianie historii sanktuarium i prezentacja organów. Po wojnie nieustannie prowadzone są kosztowne prace konserwa-

torskie, które finansuje się głównie z ofiar pielgrzymów i turystów przybywających z Polski, Niemiec i z całego świata. W ołtarzu głównym znajduje się obraz Matki Jedności Chrześcijan, który został przyozdobiony koronami papieskimi 11 sierpnia 1968 r. Ceremonii dokonał Prymas Polski ks. kardynał Stefan Wyszyński, a sumę celebrował ks. kardynał Karol Wojtyła. Papież Jan Paweł II 24 lutego 1983 r. nadał kościołowi w Świętej Lipce tytuł bazyliki mniejszej.

Ołtarz

Ołtarz główny to dzieło wykonane w latach 1712-1714 przez Krzysztofa Peuckera. W ołtarzu głównym honorowe miejsce zajmuje obraz Matki Bożej namalowany w 1640 r. przez Bartłomieja Pensa. Obraz osłonięty jest srebrną sukienką wykonaną (1720) przez złotnika z Królewca Samuela Grew. Dziełem tego samego złotnika jest wykute ze srebra zdobienie tabernakulum. Środkowy obraz w ołtarzu głównym Nawiedzenia NMP i górny Wniebowzięcia NMP namalowane zostały przez Piotra Kolberga. Na pozostałych 8 ołtarzach obrazy namalowane zostały przez kilku autorów, w tym Marcina Altomonte. Za najlepszy jego obraz w Świętej Lipce uważa się obraz Matki Bożej Bolesnej. Obraz Matki Bożej przyozdobiono koronami papieskimi w 1968 r. Ceremonii dokonał prymas Polski, kardynał Stefan Wyszyński, a sumę celebrował kardynał Karol Wojtyła.

Nocleg w Świętej Lipce

Do dyspozycji odwiedzających sanktuarium jest Dom Pielgrzyma, który może pomieścić jednorazowo do 120 osób w pokojach 2-, 3-, 4-, 5-, 6-osobowych.

Sezon letni w Świętej Lipce

(maj – wrzesień)

Porządek mszy świętych:

Niedziele i święta: 7, 9, 11, 14, 17

Dni powszednie: 7, 9.50, 12, 18

Prezentacje organów świętolipskich:

jeśli są grupy turystyczno-pielgrzymkowe
Niedziele i święta:

10, 12.30, 13.30, 15.30, 16.30

Dni powszednie:

9.30, 10.30, 11.30, 13.30, 14.30, 15.30, 16.30, 17.30

W soboty po południu prezentacje mogą być odwrotne, jeżeli w bazylice ma miejsce ślub.

Sanktuarium Matki Bożej

Święta Lipka 29, 11-440 Reszel

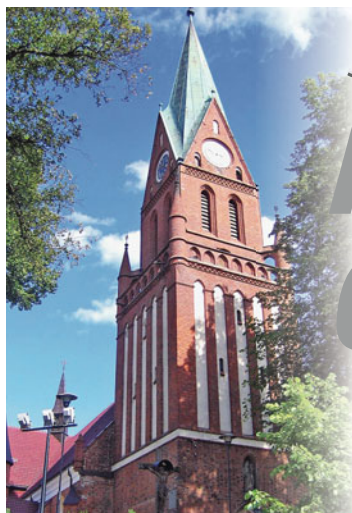
tel. 512 730 375

sanktuarium@swlipka.org.pl

Niezwykłe koncerty

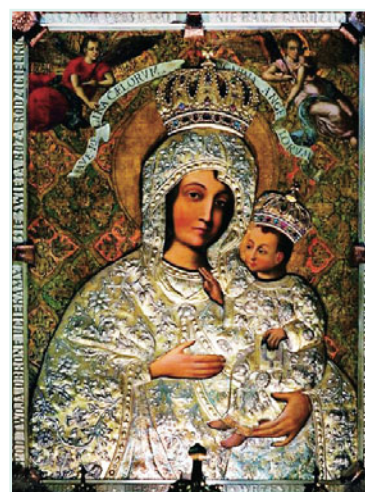

XXVII Świętolipskie Wieczory Muzyczne odbywać się będą w Świętej Lipce w sezonie letnim, od 3 lipca 2015 roku w każdy piątek lipca i sierpnia o godz. 20. Koncertować tu będą wybitni polscy i zagraniczni organiści. Obok recitali organowych organizowane będą koncerty kameralne z udziałem innych instrumentów: flet prosty czy wokalistów.

Sanktuarium Matki Bożej Gietrzwałdzkiej

Gietrzwałd jest jednym z najświętszych miejsc pielgrzymkowych w Polsce. Rocznie sanktuarium odwiedza ponad milion turystów. Objawienia z 1877 roku zostały uznane jako jedyne w Polsce przez Watykan.

Obraz Matki Bożej Gietrzwałdzkiej

to prawdziwy klejnot Gietrzwałdzkiego Sanktuarium Maryjnego. Należy do grupy obrazów wzorowanych na cudownej ikonie, która znajduje się w Kaplicy Przewodników w Bizancjum. Obraz został koronowany przez kard. Stefana Wyszyńskiego i kard. Karola Wojtyłę w 1967 r.

W miejscu obecnego Sanktuarium już w XIV wieku stała niewielka świątynia. Kult Najświętszej Maryi Panny notowano w Gietrzwałdzie już od drugiej połowy XIV wieku. Był on najpierw związany z drewnianą Pietą z 1425 roku, a następnie z obrazem Matki Bożej z Dzieciątkiem. Jednak prawdziwy nąjzd pielgrzymów rozpoczął się po objawieniach w 1877 roku.

Jest to bowiem jedyne na ziemiach polskich miejsce objawień Najświętszej Maryi Panny, które zostało oficjalnie uznane przez władzę kościelną.

Objawienia w Gietrzwałdzie miały miejsce 19 lat po objawieniach w Lourdes — trwały od 27 czerwca do 16 września 1877 roku. Matka Boża ukazywała się dwóm dziewczynkom: trzynastoletniej Justynie Szaf-

ryńskiej i dwunastoletniej Barbarze Samulowskiej. Podczas trwania objawień, w miejscu, gdzie dzieciom ukazywała się Matka Boża, umieszczono kapliczkę z figurą Maryi Panny. Gdy po objawieniach napływ pielgrzymów zaczął gwałtownie narastać, proboszczowie gietrzwałdzkiego kościoła zdecydowali o rozbudowie sanktuarium. Prowadzącą, do pobłogosławionego przez Matkę Bożą źródła Aleję Różańcową obsadzono drzewami i postawiono przy niej 15 kapliczek różańcowych. 8 września 1877 r. Wieczorem Matka Boża pobłogosławiła Źródło.

Pielgrzymi od lat czerpią wodę, która przynosi ulgę cierpiącym i liczne uzdrowienia. Sam akt pobłogosławienia został uwieczniony figurą Niepokalanej Dziewicy. Nad Źródłem znajdują się trzy murowane płasko-

rzeźby, ukazujące Mojżesza, dotykającego laską skałę, z której wytrysnęła woda, i Izraelitów, pijących wodę na pustyni.

W pobliżu sanktuarium, blisko źródła znajduje się też monumentalna Droga Krzyżowa, która została poświęcona w 130. rocznicę objawień. Wielką czią otaczał Matkę Bożą Gietrzwałdzką Prymas Polski, Kardynał Stefan Wyszyński, który wielokrotnie odwiedzał sanktuarium.

W 1967 roku Watykan zezwolił na ustanowienie w diecezji warmińskiej święta Matki Bożej Gietrzwałdzkiej, które odbywa się co roku 8 września. Od roku 1945 pieczę nad Sanktuarium sprawują Księża Kanonicy Regularni Laterańscy z Krakowa. W 1970 roku Ojciec Święty Paweł VI nadał świątyni gietrzwałdzkiej tytuł bazyliki mniejszej.

Ostatniego dnia objawień gietrzwałdzkich Matka Boża na prośbę dzieci pobłogosławiła pobliskie Źródło, które do dziś ma cudowną moc uzdrawiania chorych. To między innymi z tego powodu Gietrzwałd nazywany jest polskim Lourdes.

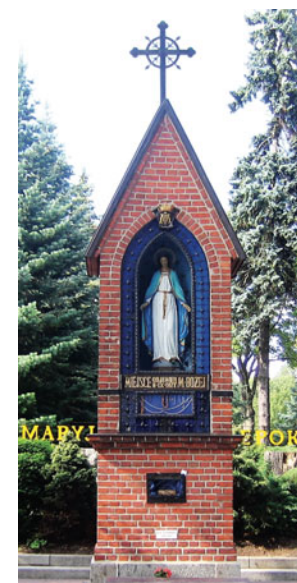

W kościele warto zobaczyć:

- gotycką Pietę z 1425 roku
- obrazy z XVIII wieku
- neogotycką kapliczkę z II połowy XIX wieku

Baza noclegowa dla przyjezdnych:

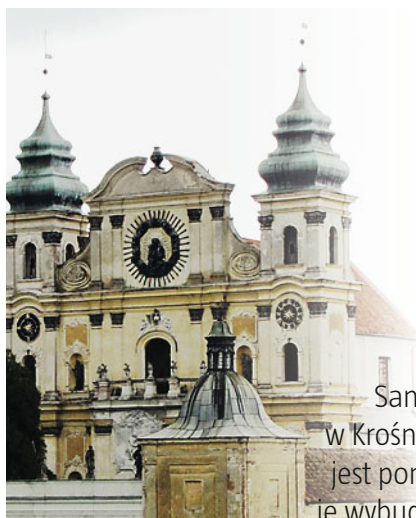
- **Dom Pielgrzyma** — dla około 120 osób, pełne wyżywienie. Do dyspozycji gości są przestronna jadalnia, kaplica i sala konferencyjna,
- **Dom im. s. Barbary Samulowskiej** — pokoje o podwyższonym standardzie w cichym i spokojnym otoczeniu. W budynku znajduje się urokliwa mała kapliczka z Najświętszym Sakramentem,
- **Ośrodek Wypoczynkowo-Szkoleniowy Fundacji Przyjaciół Sanktuarium MBG** — położony w malowniczym miejscu, oferuje 50 miejsc o podwyższonym standardzie, idealny dla grup zorganizowanych oraz dla osób indywidualnych.

**Sanktuarium Matki Bożej
Gietrzwałdzkiej Kanonicy
Regularni Laterańscy**
ul. Klasztorna 1
11-036 Gietrzwałd
tel. recepcja: 89 512 31 02
www.sanktuariummaryjne.pl

Miejscowość Gietrzwałd położona jest w Krainie Tysiąca Jezior, to piękny pagórkowaty krajobraz, dla piechurów i rowerzystów. Bogactwo świata roślin i zwierząt sprzyja uprawianiu różnych form turystyki, w tym turystyki pielgrzymkowej.

Sanktuarium Nawiedzenia Najświętszej Maryi Panny

Sanktuarium Nawiedzenia Najświętszej Maryi Panny w Krośnie pod Ornetą jest niezwykle nie tylko dlatego, że jest pomniejszoną kopią świątyni w Świętej Lipce. Zanim je wybudowano, przesunięto koryto Drwęcy Warmińskiej.

8 września 1720 roku Teodor Potocki, biskup warmiński, dokonał konsekracji kościoła ku czci Nawiedzenia Najświętszej Marii Panny i św. Józefa. Sanktuarium oddano pod opiekę duchowieństwu diecezjalnemu. We wnętrzu kościoła znajduje się siedem ołtarzy oraz barokowe 24-głosowe organy Jerzego Wulfa z Ornety z 1731 r.

Znalezioną w Drwęcy Warmińskiej figurkę Matki Bożej datowano na pierwszą połowę XIV wieku. Niestety zaginęła w 1945 roku. Będzie poszukiwana poprzez stronę internetową MKiDN poświęconą zaginionym dziełom sztuki. Dzisiaj możemy podziwiać sanktuarium, którego stała się przyczynkiem. Schowane wśród warmińskich lasów, jak figurka w nurcie rzeki. Przyciąga nie tylko pielgrzymów, ale i zwykłych turystów, którzy chcą zobaczyć sanktuarium, aby przeżyć i poczuć niezwykle klimat barokowej świątyni. Są wśród nich filmowcy, muzycy. Zachwyliła ich atmosfera tego miejsca.

Wypoczynek

Krosno jest małą uroczą wioską leżącą 3 km od Ornety, położoną w rzecznej dolinie. To idealne miejsce dla osób lubiących ciszę i bliski kontakt z naturą. Okolice krajobraz cieszy oko różnorodnością form ukształtowania terenu i ostępami leśnymi. Przez miejscowość przepływa malownicza i czysta rzeka Drweca Warmińska, stanowiąca atrakcyjny szlak wycieczek kajakowych.

Budowę krużganków rozpoczęto w 1726 roku. Powstało wtedy skrzydło wschodnie wraz z flankującymi je kaplicami. W tym samym lub następnym roku wzniesione zostały skrzydła południowe i północne, wchodzące w budynek kongregacji księży. Nakryte dwuspadowymi dachami krużganki otwierają się na dziedzińcu filarówymi arkadami. Wkrótce jednak z powodu kryzysu zbożowego na Warmii i braku funduszy przerwano prace budowlane. W opisanym stanie krużganki istniały do ok. 1760 r. Nie wiadomo, z jakiego powodu przerwano budowę. Ani źródła, ani istniejąca literatura nie mówią nic na temat autorów ani wykonawców krużganków. Naturalnym rozwiązaniem wydaje się jednak zatrudnienie do tej pracy działającego w tym czasie w Krośnie warsztatu Piotra Olchowskiego.

Warmińska Motomajówka

Od 2008 roku przed sanktuarium w Krośnie zjeżdżają motocykliści. Biorą udział w mszy świętej, po której są święcone ich motocykle. Tegoroczna VII Warmińska Motomajówka odbędzie się 10 maja, a rozpocznie ją o godz. 12 msza święta. Później motocykliści barwną paradą przejadą do Ornety, Lubomina i wracają do Krosna. Na uczestników tegorocznej motomajówki czekają konkursy, koncert zespołów muzycznych oraz warmińskie jadło.

Noclegi

W okolicach Krosna i Ornety jest dość dużo punktów noclegowych — pensjonatów i gospodarstw agroturystycznych. Znajdują się tu także pola namiotowe oraz domki letniskowe, z których można korzystać także jesienią. Obecnie na terenie wsi i sanktuarium nie ma domu pielgrzyma. Można jednak skorzystać z gościny domów pielgrzyma przy sanktuariach położonych najbliżej Krosna: Pieniężno (15 km), Głotowo (29 km) i Stoczek Klasztorny (46 km).

**Ks. kan.
Andrzej
Krużycki**

proboszcz-kustosz parafii w Krośnie

— Sanktuarium w Krośnie jest pięknym, ale wymagającym dużych nakładów finansowych zabytkiem.

To chyba jego największy problem?

— To, niestety, prawda. Parafia (Krosno i Opin) liczy 385 osób, to zbyt mało, aby było nas stać na podjęcie renowacji i prac remontowych. W roku 1950 bezpowrotnie straciliśmy 411 ha ziemi. Pozbawiona dóbr Fundacja Biskupa Warmińskiego dla księży emerytów przestała istnieć, barokowy zespół odpustowy zaczął upadać, bo nie miał zaplecza. W roku 2000 odzyskaliśmy od Komisji Majątkowej w Warszawie konkwit — plebanie po PGR, ok. 2 ha ziemi nieużytku wokół sanktuarium oraz 15 ha ziemi, którą parafia przekazała Seminarium Duchownemu Hosianum w Olsztynie.

— Czy liczy się na jakąś pomoc, bo bez niej się nie obejdzie?

— Oczekujemy dobrych projektów, pomocy samorządu lub Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego w planie na lata 2014-2020, właśnie w tym roku 2020 przypada jubileusz 300-lecia Sanktuarium. Wspiera nas Gmina Ornety, Powiat Lidzbarski i województwo. Środki te starczą jedynie na częściowe renowacje. Pomaga nam również Kaszubska Fundacja św. Jakuba z Gdyni oraz prywatni sponsorzy.

— Brakuje też środków na stworzenie miejsc noclegowych dla pielgrzymów?

— Jesteśmy jedynym (poza Chwałęcinem) sanktuarium w regionie, które nie posiada domu pielgrzyma. Potencjalną bazą dla turystów mógłby być konkwit kapłański, z którego dopiero w 2004 roku wyprowadził się ostatni mieszkaniec. Jednak na jego remont potrzebowujemy ok. 5 mln złotych. Poza tym chciałbym, aby mieszkańcy Ornety i okolic zauważyli, jaką szansę niesie fakt istnienia sanktuarium i zainwestowali w rozwój agroturystyki i usług. Turystyka, pielgrzymki, spotkania i inne formy pobytu pomogą w rozwoju gminy Ornety i przyniosą — tak sądzę — nowe miejsca pracy, co potwierdzone zostało przez zrealizowane plany filmowe. Sanktuarium nie boi się współczesnych wyzwań, odczytując znaki czasu!

Ks. Andrzej Krużycki

Krosno 12, 11-130 Ornety, tel.: 55/242-28-84, tel. kom.: 608 146 484
sanktuarium@krosno.warmia.pl, www.krosno.warmia.pl

Sanktuarium Matki Pokoju w Stoczku Klasztornym na Warmii

Stoczek Klasztorny to prastare sanktuarium Maryjne sięgające swymi początkami dawnymi czasów. W tym miejscu od przeszło trzech wieków jest czczony wizerunek Matki Pokoju, ukoronowany przez św. Jana Pawła II. Tutaj więziony był przez władze komunistyczne ówczesnej Polski w latach 1953-1954 sługa boży kard. Stefan Wyszyński.

Historia Sanktuarium w Stoczku Klasztornym (Warmińskim) zakorzeniona jest w średniowieczu. Wiąże się ona ze znalezieniem na terenie obecnie stojącej bazyliki figurki Matki Bożej Płaczącej i wzniesieniem dla Niej małej kaplicy. W tamtych czasach tereny te w większości były pokryte lasami. W okresie reformacji, czczona

przez miejscowych parafian i okolicznych pielgrzymów figurka została zniszczona. Jednak w miejscu powstałego kultu nadal gromadzili się wierni na modlitwie, dochodziło do licznych uzdrowień.

W XVII wieku wobec licznych zagrożeń i działań wojennych, jakie miały miejsce na terenach Polski północnej, biskup warmiński Mikołaj Szyszkowski

składa obietnicę Matce Bożej o wybudowaniu świątyni — jeśli zapanuje upragniony pokój. Po zawarciu przez Rzeczpospolitą rozejmu ze Szwedami (Sztumska Wieś w 1635 roku) biskup buduje w Stoczku kościół, jako wotum dziękczynne, i dedykuje je Matce Pokoju. Do wzniesionego kościoła w kształcie rotundy sprowadza z Rzymu piękną kopię obrazu Matki Bożej Śnieżnej z bazyliki Santa Maria Maggiore. Sanktuarium oddaje pod opieką ojców Bernardynów. Miejsce to staje się coraz bardziej znane, napływają do niego liczne rzesze pielgrzymów, którzy doświadczają wyjątkowej opieki i wstawiennictwa Maryi. Mają miejsce liczne uzdrowienia na duszy i ciele. Sanktuarium rozwija się duchowo i materialnie: rozbudowany jest kościół, klasztor, powstają krużganki, nieustannie doposażanie jest wnętrza kościoła.

Przez wieki pomimo zaborów i wojen, sanktuarium w Stoczku było ważnym miejscem pielgrzymkowym i odnowy

duchowej, tak dla mieszkańców Warmii, ale i innych rejonów naszej Ojczyzny.

Po drugiej wojnie światowej klasztor w Stoczku przejmują władze państwowe. Od 12 października 1953 roku do 6 października 1954 roku władze komunistyczne w pomieszczeniach klasztoru przetrzymują Prymasa Tysiąclecia — kard. Stefana Wyszyńskiego. Prymas — więzień, w miejscu swego internowania czuje szczególną obecność i opiekę Maryi. Pod natchnieniem bożym 8 grudnia 1953 roku w skromnej więziennej kaplicy składa osobisty Akt Oddania Matce Najświętszej, który później rozszerzy na cały kraj. Dla Prymasa Wyszyńskiego stoczkowskie więzienie było miejscem okropnego, bezwzględного traktowania przez PRL-owskie władze. Było to również miejsce, gdzie w duchu zawierzenia i oddania Bogu doświadczał Jego opieki i troski. Był gigantem wiary, mężem niezłomnym, człowiekiem, który bardziej „kochał Polskę niż własne serce”.

Od 1957 roku sanktuarium Matki Pokoju w Stoczku Klasztornym opiekują się Księża Marianie (założeni przez bł. o. Stanisława Papczyńskiego). Od tamtego czasu z troską i pieczołowitością zajmują się miejscem, w którym króluje Matka Pokoju i jest duchowo obecny Prymas Wyszyński.

W 1983 roku św. Jan Paweł II koronuje łaskami słynący wizerunek Maryi (Częstochowa, 19 czerwca 1983 roku). Jest to jedyny obraz Matki Bożej na Warmii, Mazurach i Powiślu osobiście koronowany przez Papieża Polaka.

W 2012 roku skradziono srebrną suknię wotywną, zdobiącą wizerunek Matki Pokoju. Została ona ufundowana w 1687 roku z wotów dziękczynnych przyniesionych do sanktuarium przez pątników, za zwycięską Wiktorię Wiedeńską króla Jana II Sobieskiego. Cenna suknia przetrwała zabory, wojny światowe i trudne czasy PRL-u. Dzisiaj jednak, gdy cieszymy się wolnością, są tacy, którzy tego daru nie szanują i niszczą to, co wspaniałego zostało w Ojczyźnie po naszych przodkach. Dla opiekunów sanktuarium i tysięcy pielgrzymów nawiedzających to miejsce, była to ogromna strata materialna ale i duchowa (duża wartość historyczna i artystyczna). Zwyczaj zdobienia drogowymi szatami wizerunków świętych ma przede wszystkim znaczenie symboliczne. W materialny widoczny sposób wyraża to, co kryje serce: miłość, wiarę, zaufanie do konkretnego świętego, którego obraz przedstawia. A ostatecznie do samego Boga. Niespełna rok później — w 30 rocznicę koronacji Łaskami Słynącego Wizerunku, dokonano poświęcenia nowej szaty wotywny. Jej wykonanie było możliwe dzięki darom pielgrzymów, stoczkowskich parafian i wielu ludzi dobrej woli.

Jesienią 2013 roku Stoczek Klasztorny obchodził 60 rocznicę uwięzienia w klasztornych murach sługi bożego kard. Stefana Wyszyńskiego. W uroczystościach wzięły udział władze państwowe i kościele. Przy wejściu do barokowego ogrodu, na ścianie klasztoru została wmurowana i poświęcona pamiątkowa tablica, dedykowana Prymasowi Tysiąclecia i tamtym dramatycznym wydarzeniom.

Księża Marianie zapraszają

Zapraszamy do Stoczka Klasztornego pielgrzymów i turystów w grupach zorganizowanych i indywidualnie. Można tutaj odpocząć, pomodlić się, wzmocnić wewnętrzną więź z Bogiem. Sprzyja temu cisza i piękna przyroda, jakże niepowtarzalna i wyjątkowa. Tutaj można duchowo przeżyć spotkanie z Matką Pokoju i kard. Stefanem Wyszyńskim.

Kontakt: Sanktuarium Matki Pokoju
Stoczek Klasztorny 30, 11 – 106 Kiwity
Tel.: +48 89/ 766 09 11, e-mail: marianie@stoczek.pl

Sanktuarium Matki Bożej Bolesnej i Pocieszenia w Radomyślu nad Sanem

Nabożeństwo i cześć dla Matki Bożej Radomyskiej trwa tu od pokoleń. Od ponad 450 lat wierni z różnych stron Polski pielgrzymują do Radomyśla i zanoszą modły do Matki Boskiej Zjawiennej. Do Sanktuarium Matki Bożej w Radomyślu od pokoleń przybywają rzesze pielgrzymów i osób chorych. Przychodzący tu pątnicy pragną nie tylko uzdrowienia z choroby, przybywają też, aby otrzymać duchową pomoc i siłę w życiowych zawirowaniach. Wielu przyjeżdża do sanktuarium, aby w modlitwie i ciszy uporządkować swe życie, odnaleźć siebie.

Dowody łask

Tu Matka Boża Bolesna w sposób szczególny opiekuje się rodzinami, wysłuchuje kobiety proszące o dar macierzyństwa. Wspiera wszystkich przeżywających rodzinne kryzysy, ludzi chorych i cierpiących, dla których medycyna nie ma ratunku. Potwierdzają to dowody otrzymanych łask. W kościele na Zjawieniu, na ścianach obok ołtarza z cudownym obrazem Matki Bożej Bolesnej zawieszone były kule, okulary, ryngrafy, korale. To były świadectwa cudownych uzdrowień i wielu łask otrzymywanych za przyczyną Matki Boskiej Zjawiennej. Wszystkie jednak zostały zniszczone podczas wysadzenia kościoła przez Niemców w lipcu 1944 r.

Trochę historii

Wróćmy jednak do początku. Około roku 1440 w miejscu, gdzie obecnie znajduje się Radomyśl, pasterze postawili kapliczkę, w której umieścili obraz Mat-

ki Bożej Bolesnej. Ludzie modlili się tu i z rozradowaną myślą odchodzili, dlatego też osadę nazwano Radomyślem. Pierwszy kościół postawiono tu w 1556 roku. W 1625 roku sprowadzono księży Augustianów w celu „rozwinęcia i ożywienia”

kultu Matki Bożej Bolesnej. Od początku XVII wieku w Radomyślu było aż siedem kościołów, które jeden po drugim spaliły się. Nowy kościół, w którym znajdują się obecnie dwa wizerunki Matki Boskiej, wybudowano w latach 1999-2009.

Dla tych, co potrzebują ciszy

Uroczystościami, które gromadzą w sanktuarium grupy pątników są nabożeństwa fatimskie, odprawiane zawsze trzynastego dnia miesiąca od maja do października. Oprócz tego wierni przychodzą oddawać cześć kultowi Matki Bożej Bolesnej i Pocieszenia w odpusty, które odbywają się kolejno — w ostatnią niedzielę sierpnia i w niedzielę po 15 września. Tu także znajduje się Diecezjalny Ośrodek Turystyki i Formacji Chrześcijańskiej „Augustianum”. Ośrodek otwarty jest dla wszystkich. Każdy, kto potrzebuje ciszy i bliskości przyrody zostanie tu przyjęty. Organizowane są w nim rekolekcje tematyczne dla młodzieży i dorosłych, zjazdy, szkolenia, kursy Nowej Ewangelizacji, spotkania integracyjne, dni skupienia. To miejscem spotkań i odpoczynku.

„Dwie Matki Boskie”

W nim znajdują się dwa obrazy. Pierwszy jest w głównym ołtarzu. Przedstawia Matkę Bożą w postaci stojącej, z wielkim mieczem tkwiącym w sercu. Jej boleść podkreśla pochylenie głowy, z twarzą pełną cierpienia i smutku, z dłońmi splecionymi w geście bólu i modlitwy. Obraz namalowany jest na dębowej desce, o wymiarach 46 na 33 centymetry. Nie znamy daty jego powstania i autora wizerunku. 15 września 1991 roku ksiądz biskup Ignacy Tokarczuk w czasie uroczystej mszy świętej koronował obraz Matki Bożej Bolesnej. Nieco wcześniej, bo 2 czerwca Ojciec Święty Jan Paweł II poświęcił, w Rzeszowie, złotą koronę. Drugi obraz — Matki Bożej Pocieszenia został umieszczony w prawym bocznym ołtarzu kościoła świętego Jakuba prawdopodobnie na początku XVIII wieku. Przedstawia on Matkę Bożą ze świętym Augustynem i jego matką świętą Moniką, która doznała „pociechy” po nawróceniu syna. Bogurodzica dzierży w ręku pasek z napisem: Ego diligentes me diligo (Ja kocham miłujących mnie). Święty biskup Augustyn, doktor Kościoła trzyma zaś w lewej dłoni swój atrybut — serce.

Sanktuarium Matki Bożej Bolesnej i Pocieszenia

ul. Mickiewicza 31, 37-455 Radomyśl nad Sanem
tel. 15/ 845 43 35; 845 43 69

Poradnik pielgrzymy

Pielgrzymka to nie lada wyzwanie dla naszej kondycji. Każdego dnia będziecie na nogach około 10 godzin, dlatego też warto wcześniej o siebie zadbać.

Jeśli macie problemy ze zdrowiem, chorujecie na choroby serca, płuc, nadciśnienie tętnicze, choroby metaboliczne (cukrzyce), choroby psychiatryczne, neurologiczne, reumatologiczne, ortopedyczne lub inne poważne schorzenia, przed wyruszeniem skonsultujecie swoją decyzję z lekarzem. Sprawdźcie, czy wasz stan zdrowia umożliwia wam udział w pielgrzymce.

Zadbajcie o stopy: na dwa tygodnie przed wyruszeniem w drogę moczcie stopy co drugi dzień w ciepłej wodzie z solą i natłuszczać dobrym kremem do stóp, na tydzień przed pielgrzymką obetnij paznokcie na krótko.

Pamiętajcie też, że podczas pielgrzymki nie będzie wygodnych noclegowych. Spać będziecie przede wszystkim w namiotach. Na noclegi w kwaterach mogą liczyć jedynie matki z dziećmi, osoby starsze i niepełnosprawne. Taką potrzebę noclegu trzeba wcześniej zgłosić, najlepiej przy zapisywaniu się na pielgrzymkę.

Pielgrzymi na szlaku poruszają się jedynie z lekkim bagażem podręcznym, pozostałe rzeczy znajdują się w ciężarówce. Ważne, aby swoje bagaże podpisać imieniem i nazwiskiem, numerem grupy. A co ze sobą zabrać? Dwa plecaki: jeden do ciężarówki, drugi (wy-

godny i wodoodporny) na czas wędrówki. Oczywiście wygodne buty — turystyczne nad kostkę (zakładane na grube skarpety) oraz sandały (w nich stopy odpoczną podczas noclegu). Buty kryte powinny być nieco większe niż normalnie. Stopy w trakcie marszu mogą puchnąć, więc te dopasowane po wielokilometrowej wędrówce mogą stać się zbyt ciasne. Warto też pamiętać, aby wziąć buty, które szybko wyschną po deszczu.

W plecaku powinny znaleźć się też luźne, przewiewne, nie krępujące ruchów stroje: bielizna, skarpety, podkoszulki, krótkie i długie spodnie, spódnice (przynajmniej do kolan), a także przybory toaletowe, środki higieniczne, leki. A ponadto śpiwór, karimata.

Menu pielgrzymy

Po pierwsze woda. Uzupełnianie płynów jest najważniejszą rzeczą na pielgrzymce. W trakcie pielgrzymki podczas upałów i wysiłku fizycznego organizm traci duże ilości wody przez skórę. Pamiętajcie więc, by pić odpowiednią ilość płynów, najlepiej wody mineralnej niegazowanej, aby uniknąć odwodnienia organizmu. Płyny muszą pochodzić z pewnego źródła, aby uniknąć zatrucia pokarmowych. Trzeba też dbać o higienę przed posiłkami, by nie doszło do zatrucia pokarmowych. Wymioty, bóle brzucha, biegunka czy gorączka to tylko niektóre objawy, które mogą wówczas wystąpić! Nie jedzcie też lodów! Warto też zachować ostrożność i nie eksperymentować z niepewnymi pokarmami. Zwracajcie także uwagę na daty ważności.

Co zabierać do bagażu podręcznego?

- czapkę lub kapelusz przeciwko słońcu,
- dokumenty, pieniądze, śpiewnik pielgrzymkowy, różaniec,
- kubek/menzażkę, łyżkę, szczyrzyk,
- chleb i „coś do chleba”, aby przygotować jedzenie na postoj,
- wodę,
- dwa bandaż elastyczne, calcium, wodę utlenioną oraz plastry na odciski, krem z filtrem,
- ceratowy płaszcz przeciwdeszczowy.

Sanktuarium Krzyża Świętego w Braniewie

Historia tego sanktuarium związana jest z historią obrazu. Tu w 1626 r. w czasie najazdu szwedzkiego wydarzył się cud. Do obrazu Trójcy Świętej, który wisiał na drzewie, strzelali dla zabawy szwedzcy żołnierze. Kiedy kule przeszły obraz, z otworów popłynęła krew. Wieść o tym niezwykłym wydarzeniu rozeszła się szybko po okolicy. Nic dziwnego, że w to miejsce zaczęli przybywać pielgrzymi. Przy cudownym obrazie dokonało się wiele

uzdrowień. Wkrótce niewielka kaplica przybrała rozmiary kościoła. Od 1923 roku kustosami sanktuarium byli niemieccy Redemptoryści, którzy zapoczątkowali nowy okres w dziejach świątyni. Zbudowali klasztor, którego budynek nawiązuje charakterem do bryły kościoła. Odnawiali świątynię oraz rozpropagowali kult cudownego obrazu. Po 1945 r. kościół przejęli polscy Redemptoryści. Odbudowali zniszczony klasztor i odrestaurowali sanktuarium.

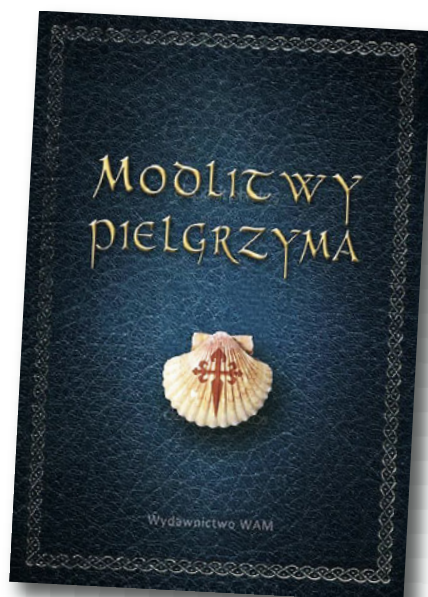
Odnawiono też organy, które w czasie wojny bardzo ucierpiały. Naprawiono kopułę uszkodzoną przez pociski. Jest to jeden z dwóch ko-

ściołów w Braniewie, które przetrwały II wojnę światową. Zachowane są w nim wszystkie ołtarze, organy, ambona i inne zabytki. Cudowny obraz, czyli „Tron Łaski” (krzyż jest tronem Chrystusa, z którego rozdaje On łaski) znajduje się w ołtarzu głównym. Do sanktuarium do dziś przybywają liczni pielgrzymi, by pogłębić swoją wiarę.

Biblioteka pielgrzymia

Modlitwy pielgrzymia

Camino znaczy droga. Życie również jest drogą. Każdy pielgrzym udający się do Santiago de Compostela musi przejść camino. Ale camino przechodzi również każdy z nas. Przecież życie jest drogą, a my pokonujemy ją nieustannie. Książka ma pomóc w kolejnych krokach na drodze, w kolejnych etapach wędrówki. Jest pomyślana jako przewodnik mający towarzyszyć w wewnętrznej pielgrzymce do Santiago de Compostela lub do innych miejsc.

Bożena Hanusiak Rodzinna księga modlitw

To wyjątkowy, monumentalny, domowy modlitewnik dla tych, którzy chcą praktykować w swoich rodzinach wspólną modlitwę. Spotkanie domowników na modlitwie daje rodzinie siłę, jedność, tworzy głęboką więź, wreszcie buduje szczerą wiarę i miłość. Księga będzie szczególnie cenna dla tych, którzy dotąd modlili się tylko indywidualnie, a chcieliby — choćby okazjonalnie — zbierać swoich domowników na wspólną modlitwę. Jest tu propozycja modlitw przy wigilijnym stole i z okazji Wielkanocy, wspólnego domowego różańca i drogi krzyżowej, scenariusz modlitewnego spotkania na okoliczność ślubu, urodzin czy chrzcin, ale i z prośbą o znalezienie pracy czy zdanie egzaminu...

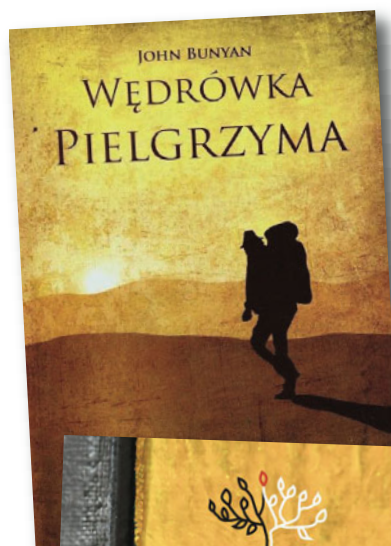
s. Irena Jezierska FMA

W pielgrzymce wiary, nadziei, miłości

Tekst rozważań różańcowych wzbogacony został myślami naszych wielkich Prymasów i Papieży. To okazja do głębszej refleksji nad aktualnymi problemami i zachęta do wytrwałej modlitwy, gdyż jak powiedziała siostra Łucja z Fatimy: Nie ma w życiu problemu, którego by nie można rozwiązać z pomocą Różańca.

John Bunyan Wędrówka pielgrzymia

Książka uznana za klasyczne dzieło literatury chrześcijańskiej, jest opowieścią o duchowych przeżyciach człowieka, który w pewnym momencie swojego życia pod wpływem Słowa Bożego doznaje przebudzenia własnego sumienia. Postanawia wyruszyć w niełatwą podróż w poszukiwaniu ratunku i wiecznego zbawienia. Przez Ciasną Bramę wkracza na niełatwą ścieżkę życia, na której walczy z wieloma przeciwnościami losu, ale wytrwale je pokonuje, by ostatecznie dotrzeć do bram Nowego Jeruzalem. Barwne obrazy i plastyczne opisy spotykanych przez bohatera postaci oraz bogata symbolika tworzą dzieło bezpośrednio przemawiające do wyobraźni i serca czytelnika. Z tego względu XVII-wieczne dzieło stało się swego czasu najpoczytniejszą powieścią chrześcijańską w Anglii, a następnie zdobyło wielką popularność na całym świecie. Ciągłe nie tracąc na aktualności, ukazało się w ponad stu językach i często jest wznawiane.

Opowieści pielgrzymia

Książka zaliczana do klasyki duchowych tekstów tradycji Kościoła wschodniego: prosty i przystępny traktat poświęcony modlitwie Jezusowej. Wędrujący pielgrzym szuka prawdy o tym, czym jest modlitwa nieustanna.

Wielki śpiewnik pieśni religijnych i patriotycznych

Pielgrzymka jest czasem dla ludzi i dla Boga, doskonałą okazją, by zadać sobie kilka ważnych pytań, przyrzeć się samemu sobie i przewartościować własne życie. To głównie czas modlitwy — prywatnej, osobistej i publicznej, społecznej. Może być ona bezśłowna, cicha, głośna, śpiewana. Ta ostatnia, jako pieśń religijna, pozwala pełniej uczestniczyć w modlitwie, nie ograniczając jej tylko do sfery duchowej. Wtedy człowiek słyszy siebie samego wyznającego prawdę wiary i opowiadającego się za Chrystusem. Wciąż powstają nowe pieśni i piosenki religijne zwane młodzieżowymi. Potwierdza to fakt, że nowe pokolenia modlą się i chcą się modlić wspólnie, i tę swoją modlitwę wyrażają również w takiej formie.

R E K L A M A

Pismo Święte
Starego i Nowego Testamentu
Pamiętnik Pierwszej Komunii Świętej

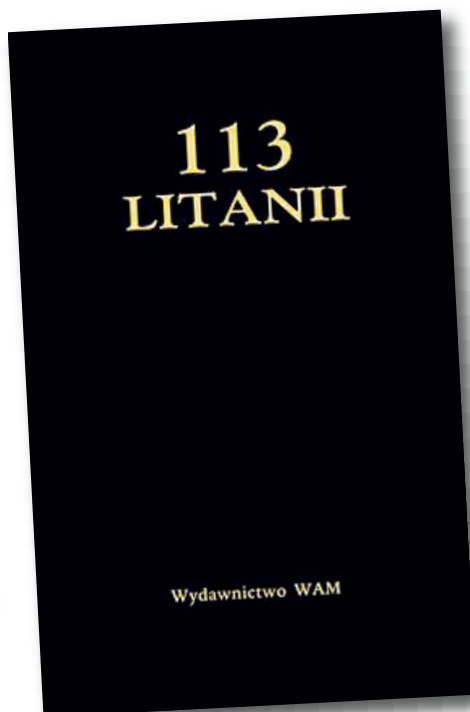
Księgarnia aMBasador
ŚWIĘTY PAWEL

Pismo Święte, prezenty na Pierwszą Komunię Świętą oraz inne książki i albumy poleca

Olsztyn, Plac Targ Rybny 1
(Dom Gazety Olsztyńskiej)
tel. 89 527 31 40
www.ambasador24.pl

113 litanii

Zazwyczaj znamy zaledwie kilka litanii. Modlitewnik ten zawiera ich aż 113: do Boga w Trójcy Świętej, do Chrystusa i Ducha Świętego, do Matki Bożej, do Aniołów, do Świętych — w tym najnowsze: do św. Jana Pawła II i bł. ks. Jerzego Popiełuszki, na różne okresy liturgiczne oraz na różne sytuacje i okoliczności. Powtarzanie tych znanych wezwań, np.: zmiłuj się nad nami, módl się za nami, wyraża wewnętrzną prawdę o nas i o naszym życiu. Wiemy, że nigdy dosyć wołania: zmiłuj się, Boże! Modlitwa litanijna wycisza nas wewnętrznie. Odmawiana czy śpiewana we wspólnocie tworzy między nami duchowe więzi.

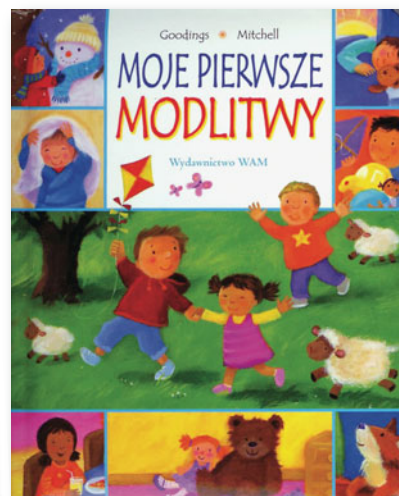
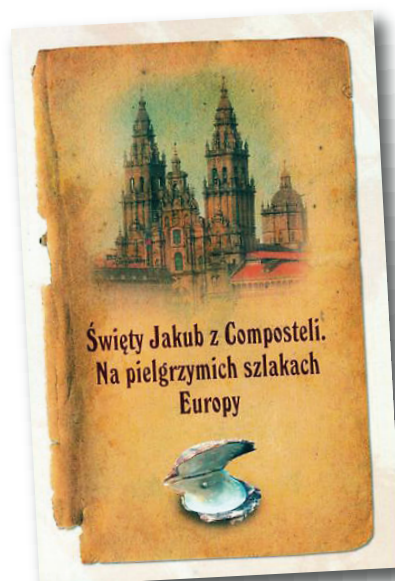

Modlitewnik Jana Pawła II

Wybór modlitw, które przez lata tworzył Jan Paweł II. Teksty te zakorzenione są w Piśmie Świętym. Ich uważna lektura pozwoli odkryć bogactwo myśli Papieża - Polaka o Bogu, człowieku i świecie. Modlitwy ułożono pod kątem ich przydatności do modlitwy osobistej. Każde wezwanie zostało poprzedzone myślą Jana Pawła II, która może być inspiracją do medytacji. Zawiera modlitwy do Trójcy Świętej i poszczególnych Osób Boskich, do Matki Bożej i wybranych Świętych Kościoła, modlitwy w intencji świata, różnych narodów i naszej Ojczyzny, modlitwy za nas samych oraz litanie, do których wezwania wybrane zostały z tekstów Papieża.

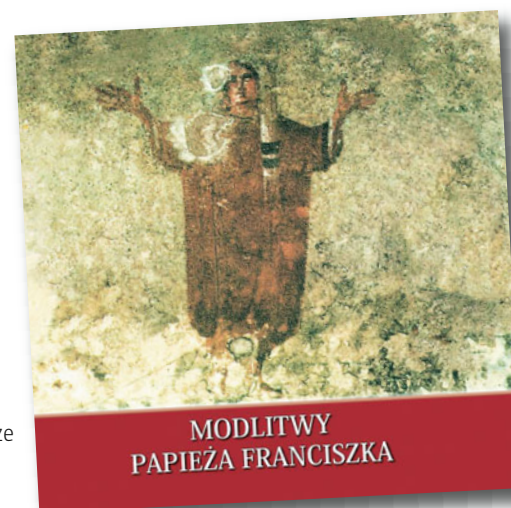
ks. prof. Bogusław Migut Święty Jakub z Composteli. Na pielgrzymich szlakach Europy

Publikacja składa się z czterech rozdziałów. Pierwszy, zapraszający na pielgrzymi szlak, jest tłumaczeniem listu Arcybiskupa Santiago skierowanego do pielgrzymów całego świata. „Pielgrzymowanie to doświadczenie duchowe, które doprowadzi do przyjęcia daru wiary w Jezusa Chrystusa, jeśli będzie się pamiętało o tym, że kamienie trudności nie zmieniają się w chleb łatwego sukcesu na pustyni życia. Być pielgrzymem to odkrywać, że człowiek staje się mieszkańcem miasta wyższego niż to ziemskie”. Na drugi rozdział składają się trzy krótkie opracowania historyczne, przedstawiające pielgrzymowanie w Europie, zwłaszcza w okresie średniowiecza, rozwój kultu apostoła Jakuba Większego oraz konkretną formę kultu, jakim jest Missa Sancti Iakobi w liturgii hiszpańsko-mozarabskiej. Trzeci rozdział ukazuje chrześcijański sens pielgrzymowania. Ostatni rozdział to krótki przewodnik zawierający wskazówki i sugestie niezbędne dla tego, kto wybiera się na Camino.

Christina Goodings Moje pierwsze modlitwy

Ta kolorowa książeczka zawiera 20 modlitw dla małych dzieci. Christina Goodings, autorka wielu znakomitych książek, ma ogromne doświadczenie pedagogiczne i wie, jak przyciągnąć dziecięcą uwagę. Kolorowe postaci stworzone przez Melanie Mitchell, cenioną ilustratorkę, wywołują uśmiech. Miękka oprawa, tekturowe stronicy o zaokrąglonych rogach sprawiają, że książeczka się nie niszczy i jest bezpieczna nawet dla najmłodszych pociech.

Franciszek I Modlitwy papieża Franciszka

Dla papieża Franciszka modlitwa ma bardzo wielkie znaczenie, doświadcza jej mocy i dlatego często do niej zachęca. W niniejszej publikacji znajdują się kluczowe dla Ojca Świętego modlitwy, do korzystania z których zachęca także każdego z nas.

R E K L A M A

WARMIŃSKA KSIĘGARNIA DIECEZJALNA

ul. Świętej Barbary 2, Olsztyn
tel. 89 527 35 28
www.ksiegarnia-diecezjalna.pl
e-mail: info@ksiegarnia-diecezjalna.pl

„HOSIANUM”

Słynne sanktuaria świata

Jasna Góra i obraz słynący z łask

Nie ma z pewnością Polaka, który nie słyszał o Jasnej Górze i obrazie Matki Bożej Częstochowskiej. Jasnogórski Obraz od samego początku zasłynął cudami. Zalicza się do ikon Hodegetria, co znaczy — „Ta, która prowadzi”. Ikona przedstawia Maryję — Matkę Boga z Dzieciątkiem Jezus, które jest Synem Bożym i Jej Synem. Dzięki

Ocenia się, że w pielgrzymkach co roku bierze udział ponad 220 milionów osób. Największą liczbą pielgrzymujących może pochwycić się chrześcijaństwo — 150 milionów. Przeważnie odwiedzają sanktuaria poświęcone Maryi. W gronie tych najważniejszych znajduje się polska Jasna Góra.

historycznym wydarzeniem miejsce to nazywane jest duchową stolicą Polski. Ma też znaczenie na świecie. Przybywa tutaj rocznie około 4 milionów pątników. To miejsce było jednym z ulubionych miejsc pielgrzymek Jana Pawła II, który modlił się tutaj wielokrotnie. Sam klasztor powstał pod koniec XIV wieku dzięki staraniom księcia Władysława Opolczyka. Ten książę w 1384 roku ofiarował ojcom Paulinom obraz Matki Bożej.

Częstochowa

Wizerunki Madonny z całego świata

Najważniejsze dla chrześcijan miejsce znajduje się w Nazarecie, w Ziemi Świętej, w Galilei. Według źródeł historycznych to tutaj właśnie istniał dom rodzinny Maryi. Na początku powstała tutaj świątynia w stylu bizantyjskim, potem w romańskim. Kiedy w XII wieku Arabowie zburzyli świątynię, ocalała cudem grota nadal była miejscem kultu chrześcijan. Dziś miliony pielgrzymów z całego świata mogą modlić się w zrealizowanej z architektonicznym rozmachem Bazylice Zwiastowania. W jej wnętrzu znajdują się najświętsze wizerunki Madonny z całego świata, w tym z Jasnej Góry.

Sanktuarium Don Bosko w Afryce

W stolicy Kenii — Nairobi, na terenie Misji Salezjańskiej Don Bosko w Afryce Zachodniej znajduje się sanktuarium poświęcone Maryi Wspomożenia Wiernych. Dziś jest najważniejszą parafią regionu, która gromadzi młodzież i dzieci.

Sanktuarium Niepokalanego Poczęcia NMP

Narodowe Sanktuarium Niepokalanego Poczęcia Najświętszej Maryi Panny w Waszyngtonie to ważny ośrodek pielgrzymkowy w Stanach Zjednoczonych. Dziś to największa świątynia obu Ameryk, o długości 140 metrów, jej powierzchnia wynosi 2360 metrów kwadratowych. Składa się z kościoła dolnego i górnego. Każdy emigrant czy potomek emigrantów znajdzie tutaj fragment pobożności maryjnej. Tutaj jest blisko 70 kaplic, w których znalazły się wizerunki matki Bożej z Lourdes, Fatimy, Pompei, Wietnamu, z Guadalupe.

Waszyngton

Cudowne uzdrowienia chorych

Sanktuarium Matki Bożej Uzdrawienia Chorych znajduje się w Velankanni, w Indiach. Doszło tutaj wielokrotnie do objawień maryjnych. To właśnie Matka Boża wybrała miejsce, w którym

miało stanąć sanktuarium. To miejsce, w którym dzieci otrzymują łaskę zdrowia. W 2004 roku kompleks bazyliki zalała fala tsunami. Woda dotarła do progu kościoła i stanęła w miejscu, gdzie umieszczono figurkę Matki Bożej. Wszyscy ocalili.

Velankannia

Lourdes — najpiękniejszy zespół sakralny

Jednym z najpiękniejszych na świecie jest Sanktuarium Matki Bożej w Lourdes we Francji. Miejsce odwiedza rocznie ponad 6 mln ludzi z całego świata. To właśnie tutaj w 1858 roku w skalnej grocie za wsią jednej z mieszanek uka-zała się Matka Boska. Bernadetta Soubirous miała wtedy 14 lat. Przez kolejne miesiące ukazywała się 18

razy. Wkrótce w grocie pojawiło się źródło. Niedługo potem zbudowano kamienne wanny, w których można się zanurzyć, a wokół grotty zamontowano krany z wodą. Dziś to jedno z najważniejszych miejsc kultu maryjnego na świecie. To olbrzymi zespół sakralny, w skład którego wchodzi m.in. bazylika Niepokalanego Poczęcia Najświętszej Maryi Panny, plac różańcowy i grotta. Jest tam też kamień na pamiątkę wizyty Jana Pawła II.

Sanktuarium Pani Wszystkich Narodów Akita w Japonii

W Akita w Japonii znajduje się cudowna płacząca figura Pani Wszystkich Narodów, wykonana z drewna na podstawie amsterdamskiego obrazka modlitewnego z 1963 roku przez miejscowego rzeźbiarza. Kilka kilometrów od centrum Akity mieści się dom wspólnoty Sióstr Służebniczek Eucharystii, w którym

siostra Agnes Sasagawa w latach 70. rozpoczęła nowicjat. Kiedy była młodą dziewczyną, straciła czucie w rękach i w nogach, potem słuch. Zaczęła mieć objawienia. Nagle również z oczu figurki Matki Bożej zaczęły płynąć łzy. Tutaj pojawiły się najbardziej dramatyczne przesłania Matki Bożej. Jedno z nich brzmi: „Ogień spadnie z nieba i unicestwi większą część ludzkości, dobrych na równi ze złymi, nie oszczę-

Akita

dając ani kapłanów, ani wiernych. Ci, co ocaleją, będą czuć się tak samotni, że będą zazdrościć umarłym”. Mają szczególne znaczenie, bo w 2011 roku Japonię nawiedziło trzęsienie ziemi i tsunami. Świątynia ocalała.

Okrągła bazylika w Meksyku

Bazylika Matki Bożej z Guadalupe to najważniejsza

sze sanktuarium maryjne na świecie. Bazylika ze słynnym obrazem Matki Bożej w Meksyku powstała na pamiątkę objawienia Marii z Nazaretu Juan Diego w 1531 roku. Od początku istnienia sanktuarium dokonują się tu cudowne nawrócenia i uzdrowienia. Dzięki okrągłemu kształtowi bazyliki obraz Matki Bożej może być widziany z każdego punktu budowli.

Meksyk

R E K L A M A

Zapraszamy na pielgrzymkowe szlaki

ZIEMIA ŚWIĘTA

8-25 kwietnia 2015
oraz 16-23 maja 2015
koszt: 3570 zł

W programie: Kafarnaum, Jezioro Galilejskie, Nazaret, Kana Galilejska, Jerozolima, Betlejem, Jerycho, Morze Martwe

19-26 września 2015
oraz 10-17 października 2015 (8 dni)
koszt: 3570 zł (samolot)

W programie: Kafarnaum, Jezioro Galilejskie, Nazaret, Kana Galilejska, Jerozolima, Betlejem, Jerycho, Morze Martwe

SZLAKI APOSTOLSKIE

GRECJA ŚLADAMI ŚW. PAWŁA

13-25 lipca 2015 (13 dni)
koszt: 2280 zł

W programie: Saloniki, Meteory, Delfy, Ateny, Korynt, Mykeny oraz Budapeszt i Belgrad

oraz 13-20 lipca 2015 (8 dni)
koszt: 2280 zł (samolot)

W programie: Meteory, Delfy, Ateny, Korynt, Mykeny oraz Belgrad i Sofia

oraz 16-23 lipca 2015 (8 dni)
koszt: 2480 zł (samolot)

W programie: Saloniki, Meteory, Delfy, Ateny, Korynt, Mykeny

WŁOCHY

ŚLADAMI ŚW. JANA PAWŁA II

9-14 maja 2015 (6 dni)
koszt: 2380 PLN (samolot)

W programie: Rzym, Monte Cassino, Neapol, Pompeje, San Giovanni Rotondo, Manoppello

WŁOCHY/samolotem

12-16 maja 2015 (5 dni)
koszt: 1990 PLN (samolot)

W programie: Rzym, Watykan, Orvieto, Siena, San Gimignano, Pisa

12-14 maja 2015 (3 dni)
koszt: 1490 PLN (samolot)

W programie: Rzym i Watykan

WŁOCHY, KORSYKA I SARDYNIA

30 czerwca-11 lipca 2015 (12 dni)
koszt: 2990 PLN (autokar+prom)

W programie: Mediolan, Pisa, KORSYKA, SARDYNIA, Rzym, Watykan, Wenecja, Wiedeń i inne

KORSYKA I SARDYNIA z Rzymem

2-8 lipca 2015 (7 dni)
koszt: 3380 PLN (samolot+prom)

W programie: Mediolan, Pisa, KORSYKA, SARDYNIA, Rzym, Watykan

WŁOCHY/autokarem

5-16 sierpnia 2015 (12 dni)
koszt: 2690 PLN (autokar)

W programie: Loreto, SG Rotondo, Pompeje, Neapol, Watykan, Rzym, Asyż, Cascia, Wenecja i inne

SANKTUARIA EUROPY

PORTUGALIA - HISZPANIA - FRANCJA

1-17 lipca 2015 (17 dni)
koszt: 4580 PLN (autokar)

W programie: La Salette, Barcelona, Montserrat, Madryt, Toledo, Granada, Gibraltar, Sewilla, Lizbona, Fatima, Santiago de Compostela, Lourdes, Paryż i inne

PORTUGALIA - HISZPANIA - FRANCJA

5-17 lipca 2015 (13 dni)
koszt: 4580 PLN (samolot+autobus)

W programie: Toledo, Granada, Gibraltar, Sewilla, Lizbona, Fatima, Santiago de Compostela, Lourdes, Paryż i inne

SANKTUARIA FRANCJI

3-12 sierpnia 2015 (10 dni)
koszt: 3280 PLN (samolot)

W programie: La Salette, Lourdes, Paray - Le-Monial, Ars, Nevers, Lisieux oraz Mediolan, Paryż, Avignon i inne

CHORWACJA - BOŚNIA I HERCEGOWINA

18 - 25 lipca 2015 (8 dni)
koszt: 1590 PLN

W programie: MEDJUGORJE, Mostar, Split, Dubrownik, Jeziora Plitwickie, hotel NAD ADRIATYKIEM

CHORWACJA - CZARNOGÓRA - ALBANIA

7 - 16 sierpnia 2015 (10 dni)
koszt: 1980 PLN

W programie: Split, Dubrownik, Kotor, Cetinje, Tirana, MEDJUGORJE, Mostar, Sarajewo, Banja Luka i inne

CHORWACJA - WŁOCHY

19-29 sierpnia 2015 (11 dni)
koszt: 2250 PLN (autobus+prom)

W programie: Medjugorje, Mostar, Split, Dubrownik, San Giovanni Rotondo, Manoppello, Rzym, Watykan, Cortona, Asyż, Wenecja i inne

Inne terminy pielgrzymek dostępne
w biurze lub na stronie internetowej.

BT CEZAR

Olsztyn, ul. Staszica 16

tel. 89 527 22 77

tel. 89 535 12 22

Czynne od poniedziałku do piątku
w godz. 10.00 – 16.00

www.pielgrzym.org.pl

Jan Paweł II o pielgrzymowaniu

Sanktuaria — miejsca modlitwy są „niczym kamienie milowe wskazujące drogę dzieciom Bożym wędrującym po ziemi” (homilia w Corrientes, Argentyna, 9 kwietnia 1987 r.). Przyglądając się tej bogatej rzeczywistości, widzimy wyraźnie, że są one wielkim darem Boga dla Kościoła i dla całej ludzkości. Człowiek tęskni za spotkaniem z Bogiem, a pielgrzymki kierują jego myśl ku przystani, do której może zawinąć na szlaku swoich religijnych poszukiwań. Wraz z psalmistą może w nich wyśpiewać swój głód i pragnienie Boga: „Boże, Ty Boże mój, Ciebie szukam; Ciebie pragnie moja dusza, za Tobą tęskni moje ciało, jak ziemia zeschła, spragniona, bez wody. W świątyni tak się wpatruję w Ciebie, (...) łaska Twoja lepsza jest od życia” (Ps 63 [62], 2-4). W tych „oazach ducha” społeczność kościelna może zatem znaleźć klimat wybitnie sprzyjający rozważaniu słowa Bożego i sprawowaniu sakramentów, zwłaszcza pokuty i Eucharystii. Można w nich także przeżyć owocne doświadczenie wiary i okazać miłość braciom przez dzieła miłosierdzia i służby potrzebującym.

Z myślą o tym biskupi w różnych częściach świata otaczali zawsze opieką sanktuaria jako ośrodki głębokiej duchowości, w których wierzący ożywiali swą wiarę i wyraźniej uświadamiali sobie płynące z niej powinności w sferze społecznej, przez co czują się przynaglani do tego, by w konkretny sposób uczestniczyć w stopniowym przekształcaniu świata w królestwo sprawiedliwości i pokoju, zapowiedziane w natchnionych słowach Izajasza: „Prawo wyjdzie z Syjonu i słowo Pańskie — z Jeruzalem. (...) Wtedy swe miecze przekują na lemiesz, a swoje włócznie na sierpy. (...) Zła czynić nie będą ani zgubnie działać po całej świętej mej górze, bo kraj się napełni znajomością Pana, na kształt wód, które przepelniają morze” (Iz 2, 3-4; 11, 9). Najgłębszym źródłem pokoju i solidarności między ludźmi jest pojednanie człowieka z Bogiem. Dlatego pielgrzymi winni znajdować w sanktuariach warunki sprzyjające modlitwie i milczeniu, które ułatwiają spotkanie z Bogiem i pozwalają osobiście odczuć ciepło Jego miłości. Takiego doświadczenia potrzebują zwłaszcza migranci, uchodźcy i wypędzeni, dotknięci cierpieniem i niesprawiedliwością; jego potrzebę odczuwają ludzie morza, pracownicy lotnictwa cywilnego, społeczności wędrowne i cyrkowcy; duchową pociechę czerpią z niego ci, którzy z różnych powodów żyją z dala od swoich bliskich. Ludzie przybywają do sanktuariów

z różnym nastawieniem wewnętrznym. Wielu wiernych udaje się tam, aby przeżyć chwile intensywnej modlitwy i kontemplacji oraz głębokiej odnowy duchowej. Inni odwiedzają sanktuaria sporadycznie z okazji ważnych świąt. Jeszcze inni szukają w nich wyłącznie odpoczynku lub też udają się tam powodowani zainteresowaniami kulturalnymi albo zwykłą ciekawością. W sanktuarium rozbrzmiewają słowa Chrystusa skierowane do „maluczkich” i „ubogich” świata: „Przyjdźcie do Mnie wszyscy, którzy utrudzeni i obciążeni jesteście, a Ja was pokrzepię” (Mt 11, 28). Jeśli zaś wśród nawiedzających sanktuaria są dzieci i młodzież, winno to skłaniać odpowiedzialnych duszpasterzy do zapewnienia im — we współpracy z całą społecznością kościelną — posługi jeszcze bardziej kompetentnej i dostosowanej do ich wieku.

Fot. arch. ks. Michała Turkiewicz (4)